

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Lausunnon asianumero: VN/6164/2023

Jyväskylän kaupungin lausunto arviomuistioon sähköpotkulautailun ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja sääntelyvaihtoehdoista

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Jyväskylän kaupungilta lausuntoa arviointimuistioon sähköpotkulautailun ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja sääntelyvaihtoehdoista. Lausuntoa on pyydetty antamaan lausuntopalvelu.fi:ssä viimeistään 31.3.2023.

Lausuntopyyntöissä on pyydetty vastaamaan seuraaviin kysymyksiin. Nämä on huomioitu lausuntoa ja sen otsikointia laadittaessa.

- Pidätkö arviomuistiossa esitettyä kuvausta mikroliikkumisen nykytilasta oikeasuuntaisena ja riittävän kattavana? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää jollain tavalla?
- Mitä arviomuistiossa käsitellyistä ratkaisuvaihtoehdoista pidätte kannatettavimpana ja toteuttamiskelpoisimpana? Minkä vuoksi?
- Puuttuuko arviomuistiossa käsitellyistä ratkaisuvaihtoehdoista jokin olennaiseksi katsomanne ratkaisuvaihtoehto? Millainen tämä ratkaisuvaihtoehto olisi?
- Mikä on näkemyksenne luvussa 7 esitetystä liikenne- ja viestintäministeriön arviosta? Tulisiko arviota täydentää joillain tavalla?
- Mitä muuta haluaisitte lausua arviomuistiosta ja sen sisällöstä?

Nykytila

Arviomuistion kuvaus nykytilasta on kattava ja kuvaa nykyistä tilannetta hyvin. Mikroliikkuminen on kehittyvä liikkumismuoto, joka on tullut nopeasti kaupunkilaisten tietoisuuteen ja saanut paljon käyttäjiä sen joustavuuden johdosta. Kaupungissa katutilan vähäisyys korostuu entisestään lautojen ilmestyessä kesäkuukausiksi. Katuverkolla pysäköinti ja tilanpuute on tuottanut vaikeuksia. Epämääräisyys lautojen käytössä ja pysäköinnissä on kuitenkin osa uuden liikkumismuodon oppimisprosessia. Konfliktit kadun kunnossapidon kanssa ovat yleisiä ja tulevat mahdollisesti lisääntymään, mikäli operaattoreiden toimintakausi laajentuu entisestään kohti talvikuukausia.

Ratkaisuvaihtoehdot

Arviomuistiossa on ehdotettu useita toimenpiteitä, joita Jyväskylän kaupunki kannattaa.

Tieliikennelain selkeyttäminen erityisesti suojateiden väistämisvelvollisuuden osalta on erityisen tärkeää. Lisäksi koulutuksen ja tiedottamisen lisääminen käyttäjille ovat verraten tehokkaita toimenpiteitä, joita kaupunki kannattaa.

Jyväskylän kaupungilla on kokemusta operoinnin ohjeistuksesta vapaaehtoisuuteen perustuen, mutta kaikkiin tilanteisiin se ei ole soveltuva ratkaisu. Toimiluvan kautta kunnille ja kaupungeilla mahdollistettaisiin toimivalta vaikuttaa katutilan käyttöön asettamalla mikroliikkumiselle nopeusrajoituksia, ajokieltoalueita sekä pysäköintirajoituksia. Nyt nämä perustuvat vapaaehtoisuuteen.

Jyväskylän kaupungin näkemyksen mukaan toimilupajärjestelmä olisi siis yksittäisistä ratkaisuvaihtoehdoista vaikuttavin.

Arviomuistion puutteet

Arviointimuistiossa ratkaisuvaihtoehtojen kuvaus olisi voinut olla laajempaa. Kuntien ja kaupunkien näkökulmaa ei ole tuotu riittävän laajasti esille.

Pääasiallisena toimenä toimilupajärjestelmän käyttöönotto selkeyttäisi lautailukauden alkua ja loppua, sekä rajoittaisi kaupungissa toimivien autojen määrää. Elinkeinotoimintaan lupajärjestelmällä olisi pienempi vaikutus verraten, jos koko kaupungin alueelle asetettaisiin potkulautojen pysäköintikielto.

Arviomuistion ratkaisuvaihtoehdoista puuttuu kaupunkien toimilupajärjestelmän toteuttaminen, jolla pystyttäisiin tehokkaimmin puuttumaan autojen suureen määrään. Kaupungeille tulisi mahdollistaa toimilupajärjestelmän toteuttaminen esimerkiksi pilotointijärjestelyillä. Pelkillä liikennejärjestelyillä ei voida ratkaista kaikkia mikroliikkumisen aiheuttamia haasteita. Kaupungit tarvitsevat toimivaltaa huolehtia katujensa turvallisuudesta ja esteettömyydestä.

Ministeriön ratkaisuehdotus

Toimenpiteet ovat varteenotettavia ja tulevat parantamaan sähköpotkulautojen käyttöä ja miellyttävyyttä. Ratkaisuvaihtoehtoihin tulisi lisätä mahdollisuus toteuttaa toimilupajärjestelmä.

Ministeriö pitää tärkeänä mikroliikkumisen liikenneturvallisuuden edistämistä, mutta myös mikroliikennepalvelun edistämistä. Ministeriö ei pidä toimilupaa tässä vaiheessa tarkoituksen mukaisena, koska sen mukaan vastaava vaikutus voidaan saavuttaa lievemmin toimenpiteillä kuin elinkeinovapauden rajoittamisella. Kaupungin näkemys on kuitenkin että toimilupajärjestelmä vaikuttaa lievemmin elinkeinovapauden rajoittamiseen kuin jos kaupungin katuverkolle asetettaisiin kaikkia toimijoita koskeva sähköpotkulautojen pysäköintikielto.

Arviomuistiossa todetaan, että ministeriön arvion mukaan mahdolliset lainsäädäntömuutokset olisi mahdollista valmistella siten, että ne olisivat voimassa kesällä 2024. Lainsäädäntömuutoksen toteutuksille tulisi kuitenkin varata myös riittävästi aikaa.

Lopuksi

Toimilupajärjestelmästä on saatu hyviä kokemuksia muissa maissa ja sen avulla on saatu vähennettyä sähköpotkulautojen aiheuttamia ongelmia.

Jyväskylän kaupunki esittää, että määräsaätelyn sisältävästä toimilupajärjestelmästä aloitettaisiin ripeällä aikataululla lakikokeilu, jossa toimilupajärjestelmää kokeiltaisiin erikokoisissa kaupungeissa.

Liitteet:

Arviomuistio sähköpotkulautailun ja mikroliikkumisen ratkaisu- ja säätelyvaihtoehdoista

- Liite 1: Mikroliikenteen ohjaaminen liikenteenohjauslaittein
- Liite 2: Selvitys pyöräilyn ja mikroliikkumisen promillerajasta
- Liite 3: Selvitys pyöräilyn ja mikroliikkumisen promillerajoista

22.3.2023

Timo Pakarinen
liikenteenohjausinsinööri

Tiedoksi: Kaupunkirakennelautakunta

Lausunto on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

